

OBSAH

I. BÁSNĚ 5

1. KNIŽNÍ PRVOTINY 7

Blouznivý vějír 9

Milostná vánice 11

Žasněžený dům 13

Přístav 14

Březen 15

Léto 15

Září 15

Zima 15

Obraz v zrcadle 16

Modré zátiší 17

Ritornely 18

Portrét 18

Čtoucí básník 18

Pastýř 18

Toast 18

Zátiší 19

Podzimní nálada 19

Půlnoc v červenci 19

Konec léta 19

Nemocnice 20

Biblická půlhodina 21

Josef z Arimatie 23

Pavel z Tarsu 24

Král David 25

Básně v próze 26

Vlakem 26

Žitní pastel 26

Štáb 26

Veliký pátek 27

Kuřák 27

Večere 27

Dva večery 29

Šumava 31

Krajina u Rakovníka 32

Chryzantémy 33

Čechy na podzim 35

Básník 36

Adagio 37

Nokturno 38

Jeseň v opatství 40

Ultima Thule 41

Triumf smrti

(1. vydání, 1930) 43

Zmizelá katedrála 45

Tanec ve vyhnanství 47

Zmizelá Katedrála 55

Moudrost léta 67

Granátové jablko 85

Máj 1927 87

Hlubina nebezpečnosti 102

Caput mortuum 104

Mrtvá 105

Vyznání lásky 107

Triumf smrti	109
<i>Píseň o ztrátě, rozkoši a smrti</i>	111
<i>Milost</i>	121
<i>Alkéstis</i>	122

Triumf smrti

(2. vydání, 1936)	125
-----------------------------	-----

<i>Tanec ve vyhnanství</i>	127
<i>Moudrost léta</i>	133
<i>Zmizelá katedrála</i>	147

2. BÁSNĚ NEZAŘAZENÉ DO SBÍREK, Z ČASOPISŮ A Z POZŮSTALOSTI 159

<i>Vzdor</i>	161
<i>Vinárna</i>	162
<i>Pobřeží</i>	163
<i>Na řece</i>	164
<i>Svátek</i>	165
<i>Hodiny</i>	166
<i>Král David</i>	167
<i>Pavel z Tarsu</i>	168
<i>Básně v próze</i>	169
<i>Štáb</i>	169
<i>Kuřák</i>	169
<i>Večeře</i>	169
<i>Městys</i>	170
<i>Venkov</i>	170
<i>Oblaka</i>	171
<i>Zimní odpoledne</i>	172
<i>Dvanáct listů</i>	173
<i>Kuřácké zátiší</i>	175
<i>Velký pátek</i>	175

<i>Majoliková fantazie</i>	175
<i>Mědirytina</i>	176
<i>Lístek rozloučení</i>	184
<i>Návštěvou u básníka</i>	186
<i>Rekviem</i>	188
<i>Do mědi</i>	197
<i>Andante na tři dívky zabitě padajícím zvonem</i>	198
<i>Milence</i>	200
<i>Pouštění draků</i>	201
<i>Sbohem jaru, které přichází</i>	203
<i>Krása</i>	205
<i>Spíš hudbou...</i>	206
<i>Ne jenom dopis</i>	207
<i>Procházka v parku</i>	208
<i>Naškrábáno na stěnu</i>	209
<i>Těd jenom tma a tma...</i>	210
<i>Pohřeb K. H. Máchy</i>	211
<i>List kardinálu Mercierovi</i>	212
<i>Přípitek</i>	214
<i>Po letech</i>	217
<i>Památce St. Hanuše</i>	218
<i>List anglickým a americkým básníkům (Omluvte samotáře...)</i>	219
<i>Pozdrav!</i>	226
<i>Byt</i>	227
<i>(Nevyznávejte mi lásku...)</i>	228
<i>(Milujeme vás, básníku...)</i>	229
<i>Ladislavu Fikarovi, příteli</i>	230
<i>Verše</i>	231
<i>Důvěrná depeše v neděli na Hod Boží v červnu 1949</i>	232
<i>Jediná</i>	233
<i>6. II. 1954</i>	234

<i>(Tak jsi mne zkrusil, Pane...)</i>	235	3. PŘÍLEŽITOSTNÉ BÁSNĚ	275
<i>Jedenapadesát krušných let...)</i>	236	Matce, ženě a dceři	277
<i>(Večerní oblak nad Prahou)</i>	237	<i>(7. 3. 1949 - 30. 12. 1976)</i>	279
<i>Vzpomínka na Padrt</i>	238	Přátelům a známým	309
<i>(Mně nešlo o to být básníkem...)</i>	239	<i>Verše do památníku</i>	311
<i>(Umělče, dnešní nebo někdejší...)</i>	240	<i>Pohostinství (Jakubu Demlovi)</i>	312
<i>Řeklo mi dítě</i>	241	<i>J'ai vu le cygne doux</i>	313
<i>Obyčejná</i>	242	<i>Ces jours</i>	314
<i>Lodní deník</i>	243	<i>A changer</i>	315
<i>Noc s Ofélií (membra disiecta)</i>	246	<i>Mais l'existence (Josefu Palivcovi)</i>	316
<i>(Ne že bych nechtěl nebo nemohl...)</i>	255	<i>(Varuj se hord...) F. Halasovi</i>	
<i>(Jsme ve chvíli, kdy víme já i ty...)</i>	256	<i>a L. Rejlové</i>	317
<i>Stále znova</i>	257	<i>Františku Halasovi ml. I.</i>	318
<i>Pro děti</i>	258	<i>Františku Halasovi ml. II.</i>	319
<i>Zas padá noční stín</i>	259	<i>V album</i>	320
<i>(Nemyslím, že by si dítě hrálo...)</i>	260	<i>Toto veršování</i>	321
<i>(Když ty kytky od vás zřím...)</i>	261	<i>Příteli Janouškovi k padesátinám</i>	322
<i>(Škoda mých slov...)</i>	262	<i>Františku Hrubínovi I.</i>	323
<i>(Už zas jsme předhozeni tmám...)</i>	263	<i>Františku Hrubínovi II.</i>	324
<i>Vladimíru Justlovi</i>	264	<i>Jaroslavovi S.</i>	325
<i>(Nic není bez otázky...)</i>	265	<i>Jaroslavu Seifertovi I.</i>	326
<i>(Když už se zdálo...)</i>	266	<i>Jaroslavu Seifertovi II.</i>	327
<i>(Ne, u nás nejsou cikády...)</i>	267	<i>Drahý Jaroslave</i>	328
<i>(Ano, to zdejší...)</i>	268	<i>Placho v kapse</i>	329
<i>(Stvořený ze žebra...)</i>	269	<i>Báseň</i>	330
<i>(Za odpuštění prosím všechny vás...)</i>	270	<i>Vzpomínka (Františku Martinkovi)</i>	331
<i>(I když mají tolik jmen...)</i>	271	<i>Gratulace (manželům Parmovým)</i>	332
<i>Bouře</i>	272	<i>Bohuslavu Reynkovi</i>	333
<i>(Ale láska k ženě...)</i>	273	<i>Poděkování za blahopřání...</i>	
<i>Ne</i>	274	<i>(Janu Werichovi)</i>	334
		<i>Svoboda (Františku Dvořákovi)</i>	335

<i>Vladimíru Justlovi</i>	336
<i>Rudolfu Havlovi</i>	337

II. PRÓZA .....

Ábel Stach .....

<i>Pastorále (List Ábela Stacha)</i>	343
<i>Nokturno (Druhý list Ábela Stacha)</i>	347
<i>Pastorále (Třetí list Ábela Stacha)</i>	351
<i>Nokturno (Čtvrtý list Ábela Stacha)</i>	355
*** (<i>Z listů Ábela Stacha</i>)	361

III. PUBLICISTIKA .....

1. ESEJE .....

<i>Pražské kavárny</i>	369
<i>Světlo úsměvu</i>	373
<i>Skici</i>	376
<i>Moudrost samotáře</i>	376
<i>Rozchod</i>	376
<i>Mocné chvíle</i>	376
<i>Domácí přítel</i>	376
<i>Kult zátiší</i>	376
<i>Ideje</i>	377
<i>Krise</i>	377
<i>Nedůvěra</i>	377
<i>Skicář</i>	378
<i>Múza</i>	378
<i>Básník</i>	378
<i>Umění</i>	378
<i>Mocné chvíle</i>	378
<i>Pohled nazpět</i>	378

<i>Charakteristika pěti let</i>	378
<i>Duše pod mikroskopem</i>	379
<i>Některá duševní panství</i>	379
<i>O román</i>	379
<i>Zelený měsíc</i>	379
<i>Pravda závislosti</i>	380
<i>Hlasy samoty</i>	380
<i>Styl</i>	380
<i>Epigonství</i>	380
<i>Morceaux lyriques</i>	380
<i>Výklad dvou hexametrů</i>	380
<i>Egoismus</i>	380
<i>Krise</i>	380
<i>Zimní promenoár</i>	381
<i>Lyže</i>	384
<i>Student, forka a pejsek</i>	389
<i>Vous a umění jej holiti</i>	392
<i>Puška v jeseni</i>	395
<i>Dluh jako umění</i>	398
<i>Z dopisu</i>	401

2. O UMĚNÍ A KULTUŘE .....

<i>Zdeněk Kalista: Jediný svět</i>	405
<i>Adolphe Menjou</i>	406
<i>Pietoso</i>	409
<i>K výstavě Jiřího Jelínka</i>	414
<i>Daidalos čili o moci sochařství</i>	416
<i>Dvě zapomínané dětské knížky</i>	418
<i>František Borový</i>	420
<i>Jurgen (Komedie o spravedlnosti)</i>	421
<i>Na okraj</i>	424
<i>K výstavě Vilmy Vrbové</i>	428
<i>Rainer Maria Rilke - jeho drahý stín</i>	430

<i>R. M. Rilke</i>	435	<i>Chvilka s Vladimírem Holanem</i>	508
<i>Tichý hlas</i>	441	<i>Z dialogu s básníkem</i>	511
<i>Listujeme-li svazky lidové písně</i>	443	<i>S Vladimírem Holanem (1964)</i>	516
<i>Láska a smrt</i>	444	<i>Písek trvá na svém</i>	527
<i>Několik slov k lidové poezii</i>	446	<i>Výroky V. H.</i>	531
<i>Čestná a velká úloha lidové poezie</i>	448	EDIČNÍ POZNÁMKA	537
<i>K výstavě Miloslava Hégra</i>	457		
<i>O poezii</i>	459		
<i>O K. H. Máchovi</i>	460		
<i>O Aloisu Beerovi</i>	465		
<i>Proč jsem se stal komunistou?</i>	466		
<i>Námezdní překládání</i>	468		
<i>O Lenauovi</i>	469		
<i>Na okraj Mozartian</i>	470		
<i>Atonální harmonie</i>	471		
<i>Byl to velký přítel</i>	472		
<i>Lidský hlas</i>	475		
3. ANKETY	479		
<i>Mladí čeští básníci o K. H. Máchovi</i>	481		
<i>Památce Karla Čapka</i>	482		
<i>Sté narozeniny Svatopluka Čecha</i>	483		
<i>Co četli čeští spisovatelé na prázdninách</i> ...	484		
<i>Nejhodnotnější kniha 1938</i>	485		
<i>Nejzajímavější kniha 1939</i>	486		
<i>Antigona</i>	487		
<i>Co si myslíte o Klubu?</i>	488		
4. ROZHOVORY	489		
<i>Několik chvil s Vladimírem Holanem</i>	491		
<i>Odpoledne na Kampě</i>	499		
<i>S Vladimírem Holanem (1961)</i>	505		